

Eleonora Troja

Křížes
menedžere

821.174-31

Tr 670

Vāka dizaina autore *Krista Bitmete*

Šis darbs ir veltījums visiem tiem, kas nenobistas no krīzēm.

Visi romāna tēli un notikumi ir izdomāti vai nosapņoti.

Eleonora Troja

KRĪZES MENEDŽERE

Apgāda vadītāja *Vija Kilbloka*

Projekta vadītāja un redaktore *Bārbala Simsons*

Korektore *Andžela Berķe, Zinta Stikute*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Maketētāja *Dace Polkmane*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,

Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4039.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana

vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību

pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta

atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Inga Gorbunova, 2024

© Dana Sinkeviča, 2024

© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2024

ISBN 978-9934-32-158-0

Ārā sniga. Cerams, pēdējoreiz šajā pavasarī, kas pagaidām šķita iestājies tikai kalendārā. Un arī to šajos globālās sastingšanas laikos neviens nebūtu pamanījis, ja nebūtu Toma Briča pacilātā balsī paustā atgādinājuma vakarā pēc “Panorāmas” un Lieldienu dekoru veikalu logos. Rīga vēl aizvien grima dziļā ziemā.

Elīza noparkoja savu “Alfa Romeo” šobrīd patīkami tukšajā, bet parasti nenormāli pārbāztajā stāvvietā pie stiklotās biroja ēkas un vēl kādu brīdi palika sēžam mašīnā. Stāvvietā bija tukša ne jau nu tāpēc, ka būtu atgādījis kāds brīnums, – vienkārši normāli cilvēki svētdienā uz darbu nebrauca.

Iespējams, ka viņa nebija īsti normāla. Vai citādi būtu piekritusi pamest labu, komfortablu, pieklājīgi apmaksātu darbu un pieņemt šo, kā preses relizēs raksta, jauno izaicinājumu? Izaicinājumu, par kuru kopumā bija apmēram tāda pati sajūta, kāda varētu rasties, gatavojoties pirmo reizi nolēkt no tilta ar gumiju. Vai no lidmašīnas ar izpletņi.

Aizžmiedz acis. Un lec. Bez mazākās nojausmas, ar ko viss šis pasākums beigsies. Kaut ko tādu var elementāri izstrādāt divdesmit gados, bet Elīzas vecumā cilvēki ne

vienmēr atsperas tik riskantiem manevriem. Protams, bija jau arī par Elīzu drosmīgākas personas, kuras vienā mierā nogrūda tālākajā atvilktnē trīs augstāko izglītību diplomus, pameta darbu valsts pārvaldē, nodibināja uzkopšanas firmu vai florista darbnīcu un iedvesmojošās intervijās medijiem stāstīja, ka beidzot atradušas īsto aicinājumu.

Bet Elīzai tas nederēja. Viņa negribēja citu profesiju. Viņai bija interesanti šajā, vienīgi viņa vairs negribēja mīņāties uz vietas, bet, kā mēdz teikt, augt.

Un varbūt viņa gribētu nestrādāt un apceļot pasauli, bet tas tomēr bija mazliet no citas operas. Lai ceļotu tā, kā to patika darīt Elīzai, vajadzēja diezgan daudz naudas. Vispār tāda dzīve, kādu viņa sev vēlējās, nebija iedomājama bez normāla naudas daudzuma. Lai arī cik nesmalki tas izklausītos. Līdz ar to, kaut izvēlēto profesiju viņa mīlēja, tomēr nevēlējās ar to nodarboties tikai hobija pēc. Un karjeras izaugsme – tas, protams, nozīmēja ne tikai jaunu pieredzi, prasmes un skaistu ierakstu CV, bet arī tikpat skaistu ciparu bankas kontā.

“Ja jau veikalnieces, lietvedes un frīki, kas tiešraidē pliki ņemas pa vannu, pretendē uz ministru amatiem, kāpēc gan es nevarētu izrādīties veiksmīga krīzes menedžere sev pazīstamā nozarē?” Tā viņa bija centusies pārliecināt sevi un nomierināt to bailīgo bubinātāju, kas ik pa brīdīm kaut kur iekšā kuņģa rajonā sarosījās ar saviem garastāvokli bojājošajiem: “Jā, bet valstī joprojām ir nebeidzamā krīze, un no labiem darbiem cilvēki tāpat vien neaiziet. Visi pilnīgi droši domās – mani atlaida. Un ja nu nesanāk tik perfekti, kā tas no manis tiek sagaidīts? Un... kā lai es to pasaku mammai? Validolu piejaukt tējai, vai?”

Bet nu tas viss jau bija pagātnē. Līgums bija parakstīts, algas cipars bija licis aizvērties visiem iekšējiem

dialogiem, un arī mamma, jaunumus uzzinājusi, iztika bez sirdszālēm. Tikai apvaicājās, vai tas kantoris maksājot nodokļus. Jo, ja šitādu naudu dodot aploksnēs, tad vajagot uzmanīties. Varot būt kāda viltota banknote, varot uz ielas atņemt, un arī ar Valsts ieņēmumu dienestu varot kāds nesmukums sanākt.

Eliza mammu nomierināja un apsoliņa, ka no pirmās algas uzdāvinās viņiem abiem ar tēti kādu foršu ceļojumu. Ja tiktāl vispār tiks. Ņemot vērā, ka to, kas ir krīzes menedžments, viņa, protams, bija apguvusi tikai teorētiski. Un drusku tā kā pa ausu galam, jo nebija nācis ne prātā, ka kādreiz pašai vajadzēs ar ko tādu nodarboties.

Paķērusi somu ar klēpj datoru, viņa iztrausās no auto un, uzmanīgi liekot soļus, apņēmiģi devās stikla virpuļdurvju virzienā. Varbūt arī nebija īpaši prātīgi tādā klimatiskajā draņķībā pārvietoties augstpapēģu zābakos, taču viņa bija nolēmusi jaunajā darbā pievērst uzmanību katrai sīkākajai detaļai. To skaitā arī tām, kas ļautu atstāt pārliecinoģu par sevi un savām prasmēm absolūti droģas personas iespaidu. Garākas kājas (kājas nekad nevar izskatģties pārāk garas, vai ne?) un slaidāks stāvs personiskajai *self confidence* sajūtai nekādi nenāk par ļaunu.

No malas raugģoties, Elģza Šmita varbūt radģja perfekģtas sievietes iespaidu. Slaida, pāri pusmugurai krģtoģģiem dabiski tumģbrģniem, veselģģi mirdzoģģiem matiem, mistģski nenosakāmajā vecuma grupā *trģsdesmit plus* (mģsdienģs gan var izrģdģģties, ka plusģ ir, piemģram, vģl gadi desmit, ja ne vairģk), glģģtu, labas kosmetoloģes regulģri un rūpģģģi uzpasģģtu seģu. Un kāģas viņai bija pilnģģģ normģla garuma, tģ ka bģģģģģ nebģģja nekģģdas vajadzģģbas mocģģģ pģdas augģtpapģģģu apavos.

Nu labi, taisnības labad jāpiebilst, ka varbūt reizēm Elīza likās mazliet par daudz pašpārliecināta, kas dažiem, kā zināms, šķiet sinonīms augstprātībai. Bet visādi citādi – radās iespāids, ka dažādu apstākļu sakritības un augstāko spēku labvēlības rezultātā Elīzai Šmitai piedzimstot bija ticis piešķirts perfektās lēdijas komplektiņš.

Viss jau būtu diezgan brīnišķīgi, ja vien pašas Elīzas iekšējās izjūtas un pašvērtējums atbilstu šim gadu gaitā rūpīgi izveidotajam tēlam.

Diemžēl tā nebija. Reizēm viņa joprojām jutās kā neveikla pusaudze, kurai tieši pirms balles visa seja izmetusies pumpās, jo sākušās mēnešreizes, un tas viss draud ar apkaunojošu sēdēšanu malā, kamēr visas citas meitenes dejo ar foršākajiem čaļiem. Un, kad tevi tomēr uzlūdz tieši tas visvisforšākais, tu nevis baudi deju, bet vadi laiku, laužot galvu, kā tas vispār varēja tā gadīties un vai tik tas nav kāds pārpratums. Kāpēc es? Kāpēc man?

Tomēr uzreiz jāsaka, ka to neviens, pilnīgi neviens nenojauta, jo šīs sajūtas viņa bija diezgan veiksmīgi iemācījusies paturēt sevī. Pati, bez kaut kādiem terapijas seansiem. Viņai bija enerģisks raksturs, gribasspēks un – laimīgā kārtā – diezgan stipra nervu sistēma. Raudāt uz terapeita dīvāniņa, atklājot kādam savas slēptākās domas? Nu nē! Nemūžam.

Uzrādījusi apsargam caurlaidi, viņa izlikās nemanām vērtējošo skatienu un, ielikusi mazo plastikāta kartīti atpakaļ somas kabatiņā, iespējami cēli aizsoļoja pa garo gaiteni uz savu jauno kabinetu. Patiesībā pirmā oficiālā darba diena bija rīt, taču pirms tikšanās ar darbiniekiem Elīza gribēja nedaudz sagatavoties. Kaut mazliet iejusties, kaut mazliet pieņemt šo vietu par savējo.

Ar vadības grupu un dažiem zemāka līmeņa vadītājiem viņa bija tikusi iepazīstināta jau iepriekšējā nedēļā neoficiālās pusdienās, bet kopumā šajā uzņēmumā strādāja vismaz pārsimt cilvēku un lielai daļai no viņiem Eliza tagad būs *lielā priekšniece*.

Kas, no vienas puses, bija pilnīgs *wow!* Bet, no otras puses, protams, mazliet biedējoši. Un to neviens nedrīkstēja nojaust. Tas nozīmē, ka būs ļoti jāpiedomā pie ķermeņa valodas. Nekādas auskaru virpināšanas, nekādas grābstīšanās gar matiem, nekā tāda, kas uzmanīgam vērotājam varētu likt domāt, ka šī sieviete nav pats pašpārliecinātības iemiesojums.

Eliza nopūtās. Nu, bāc, kā tā dzīve bija sagriezusies! Vēl tikai pirms mēneša viņa nopietni apsvēra iespēju ielaist savā dzīvoklī īrniekus, nopirkt ietilpīgu mugursomu un vienvirziena biļeti uz Mumbaju, drusku padzīvoties tur, jo par šo pilsētu bija tik daudz lasīts, un tad doties tālāk – kaut kur uz Himalajiem. Projām no visa un visiem. Tik ļoti viss bija apnicis. Labais darbs, par kuru tik daudzi viņu apskauda, kaut gan patiesībā pašai tas jau bija pārvērties *nonstop* dragāšanā pa ierastām slieķēm bez jebkādām cerībām kādreiz nomainīt kursu. Vēl arī sviests, kas valdīja attiecībās. Tā sajūta, ka skraidi pa stikla labirintu, kurā pazīsti katru pagriezieni, bet durvis uz ārpasauli nevari atrast.

Un tad nāca šis piedāvājums. Īstajā laikā. Bija jābūt galīgi trakai, lai no tā atteiktos.

Tikusi savā “stūra” kabinetā ar plašajiem logiem un iedvesmojošu skatu uz ārpasauli, viņa to uzmanīgi nopētīja. Jā, diskrēti pelēkas sienas ar ierāmētiem uzņēmuma goda rakstiem un masīvs sarkankoka (vai vismaz kaut kāda materiāla, kas varētu būt sarkankoks) galds

īsti nebija viņas ierastā vide. Tas burtiski oda pēc kāda mačo tipa veča, kas te droši vien arī ir tupējis kā tāds krupis un visus drāzis. Bet nekas – viņa pie sienas pieliks kādas priecīgākas bildes, atstieps optimistisko mandārīnociņu, bet galdu var nomainīt – kaut vai pati *IKEA* nopirks kādu vieglu, gaišu un skandināvisku. Elīza šajā ziņā bija elastīga un negrasījās radīt problēmas tur, kur to nav. Tāpat jau to pietiks. Krēsls gan bija labs un ērts – to varēja sajust jau uzreiz, mugura būs pateicīga.

Izņēmusi no somas datoru, viņa iesprauda vadu rozetē un atvēra e-pastu. Kur, protams, priekšā jau bija gan personāldaļas, gan vadītāju un *pusvadītāju* sasūtītās entās vēstules. Tātad tā e-pastu sērga ir izplatījusies arī šeit. Viņai bija savs, kaut ne pārāk populārs viedoklis par elektronisko vēstuļu iesaistīšanu problēmas risinājumā un sūtīšanu šurpu turpu, jo prakse bija rādījusi, ka saruna aci pret aci parasti ir daudz efektīvāka. Taču e-pasti, protams, novēla atbildību uz otru. Sak, es taču tev jau pirms desmit dienām tajā meilā, kas ir astoņpadsmitais pēc kārtas šajā sarakstē, uzrakstīju, ka... Un, ja tu neizlasīji, tad es nūdien par to nevaru būt atbildīgs.

Ai, nu labi, jābeidz filozofēt. Jātiek galā ar vēstulēm un pēc tam – ar visu pārējo.

Pie durvīm atskanēja bikls klauvējiens.

Elīza bija nedaudz pārsteigta, jo aiz durvīm nestāvēja vis apsargs vai apkopēja, kuru grabināšanās pie durvīm svētdienā vēl būtu saprotama, bet gan viens tips no vadības grupas. Patiesībā sakarīgs džeks, cik nu Elīza ar savu personīgo *skeneri* bija paguvusi piefiksēt. Varētu būt apmēram viņas vecumā, lai gan jau nedaudz iesirmiemi deniņiem. Izskatījās no strādātājiem, nevis daiļmuldētājiem. Jurists laikam. Edvards Vilnis.

– Km. Hm. Sveika. Tu arī darbā, – viņš konstatēja acīmredzamo.

Eliza priecīgā tonī atņēma sveicienu. Taču Edvards gan pārāk priecīgs neizskatījās. Kaut kas te nebija kārtībā. Viņš mīnājās turpat pie durvīm un izskatījās nenormāli samulsis.

– Klau, zini, lieta tāda... – viņš apņēmīgi iesāka. – Tu tikai neuztraucies, nesatraucies, ja...

Protams, kad tev šādi pasaka, var arī infarktu noķert. “Vai tiešām mani grasās atlaist pat pirms pirmās oficiālās darba dienas? Tad lai vismaz kompensāciju samaksā!” – tā bija pirmā doma, kas izšāvās cauri Elizas smadzenēm. Pēc tam sekundes simtdaļā tai sekoja visas pārējās, sākot ar to, ka šobrīd uzņēmumā vīri ar 60 *den* zeķubiksēm galvā slepeni iztukšo kontus un seifus, un beidzot ar paziņojumu, ka viens no caurkritušajiem politiķiem uztaisījis valsts apvērsumu un nodibinājis monarhiju. Tikai diezin kādēļ lai Edvards nāktu un to viņai nervozā balsī klāstītu...?

No šīm neauglīgajām fantāzijām viņu izrāva kolēģa nākamais teikums.

– Īsāk sakot, tūlīt atbrauks mana sieva. Un viņa domā, ka man darbā ir romāns. Nu, ka man te kaut kur ir mīļākā... – To izspēris, viņš šausmīgi nosarka un nervozi iesmējās. – Nu, ja viņa te iesperas, tu... nu, piedod. Piedošanu, ka tā sanācis. Parasti te tā nenotiek, tu nepadomā kaut ko tādu...

Varēja burtiski redzēt, cik lielas mokas Edvardam sagādā šī situācija. Viņš ar katru savu miesas šūnu un violetā polo džemperīša dzijas valdziņu iemiesoja teicienu “Zeme, atveries!”, un bija skaidri redzams, ka cilvēks daudz labprātāk šajā brīdī atrastos kaut kur Austrālijā pie ķenguriem. Nepietiek ar to, ka tava laulene ir greizsirdīga

histēriķe, vēl ir pilnīgi iespējams, ka viņa metīsies virsū tavai jaunajai priekšniecei...

– Nu labi, skaidrs, – tā kā arī Elīza bija pārsteigta par notikumu gaitu, neko vairāk pateikt viņa nespēja. – Bet, ja gadījumā gribi tikt no sievas vaļā, varu pa kabinetu izmētāt apakšveļu... – viņa mēģināja pajokot. Edvards izskatījās no tiem, kas humoru saprot.

Jā, ar to viņam laikam tiešām viss bija kārtībā. Lai gan pirmajā mirklī skatienā tomēr pavīdēja panika.

– Nē, paldies. Tas nebūs vajadzīgs. Un... un te ir auksti. Tev sals bez apakšveļas. Un paldies par sapratni. – Viņš vēlreiz, nu jau atviegloti, iesmējās un izgāja no kabineta.

Ak Dievs. Varu izmētāt apakšveļu... Kas par sviestu! Kas viņai bija uznācis? Edvardu viņa taču redzēja otro reizi mūžā, varbūt viņam kabatā bija telefons ar ieslēgtu ieraksta funkciju, un tieši šobrīd, veikli nodzēsis savu ne pārāk ticamo stāstu par greizsirdīgo sievu, viņš jau kaut kur pa vadiem transportēja projām Elīzas piedāvājumu kolēģim pirmajā darba dienā. Ar pavadtekstu: “Es tikai ienācu apvaicāties, vai nav vajadzīgas kādas inovācijas interjerā, bet viņa man piedāvāja atbrīvoties no sievas un izdekorēt kabinetu ar apakšveļu...”

Advokāti taču mēdz būt baigie intriganti. Kāpēc lai šis tipiņš būtu izņēmums? Edvards Vilnis gan diez ko neizskatījās pēc konkurentu salīgta kretīna, tomēr jābūt izteikumos uzmanīgākai, iekams visus šos svešos cilvēkus nesajutīs un neiepazīs.

Elīza atgāzās krēslā un, atspērusies ar papēdi, pāris reižu pagriezās kā karuselī, līdz palika sēžam ar skatienu pret logu. Īstajā laikā, lai ieraudzītu, kā pagalmā iedriftē sarkans golfiņš un no tā burtiski izlec aitādas kažociņā tērpusies nenosakāma vecuma blondīne. Vienā rokā viņa

turēja telefonu, kurā kādam kaut ko dusmīgi klāstīja, ar otru sparīgi žestikulēja.

Nebija jābūt Šerlokam Holmsam, lai saprastu, ka šī dāma ir Viļņa sieva. Kura, iespējams, pēc brīža jau vici-nāsies te, šajā istabā.

Eliza izvilkta no somas mazu spogulīti un pārlicinā-jās, vai zem acīm nav izsmērējusies skropstu tuša. Prin-cipā, ja ļoti grib, arī pirmo svaigumu zaudējušu meikapu var uzskatīt par apliecinājumu dalībai ārpusreklamēta attiecībās.

Kādas, starp citu, Elīzai bija absolūts tabu.

Ja gribi būt veiksmīga karjerā, ielāgo trīs zelta NE.

- 1) Neguli ar priekšnieku.
- 2) Neguli ar padoto.
- 3) Vispār neguli ar kolēģiem.

Eliza visus šos zelta NE līdz šim bija stingri ievēro-jusi, un, patiesību sakot, viņai tas nebija sagādājis nekā-das grūtības. Pirmām kārtām jau tāpēc, ka iepriekšējā darbavietā, izņemot priekšnieku un pāris tehnisko dar-binieku, absolūtais vairākums kolēģu bija sievietes. Teh-niskie darbinieki nekādā veidā nešķīta seksīgi, varbūt tāpēc, ka visi kā viens nez kāpēc valkāja vaļīgus rūtainus kreklus un džinsus ar izsēdētiem ceļiem un drusku oda pēc smēķiem. Tā jau saka – neskati vīru no cepures, taču, ja godīgi, tas kaut kā nevilināja uzzināt ko vairāk par šo džeku, iespējams, skaistajām dvēselēm. Sievietes attie-cību jomā Elizu galīgi neinteresēja, bet uz seksīgā priekš-nieka īpašo labvēlību cerēja vismaz trešā daļa kolektīva.

Un, no malas raugoties, tas izskatījās stulbi. Tas tā, maigi izsakoties. Priekšnieks gan nenoliedzami bija diez-gan pievilcīgs, taču Elīzai nebija pilnīgi nekādas vēlēšanās kļūt par viņa apjūsmotāju sektas ento locekli.

Un tagad viņa te sēdēja kā bezmaz tikumības iemiesojums, pirmo dienu savā jaunajā darbā, un jau tika uzskatīta kādam par miļāko. Kādam, kuram vispār tikko vārdu bija iegaumējusi. Jauks sākums. Vienkārši perfekts.

Eliza ielika spogulīti atpakaļ kosmētikas maciņā un iesmējās. Jo vispār tas tiešām bija smieklīgi.

Tajā brīdī ar joni atsprāga durvis un uz sliekšņa parādījās mazā blondīne. Un tūlīt aiz viņas arī Elīzas jurists – cilvēks, kura CV viņa bija pamanījusi trīs dažādās augstskolās iegūtus grādus un iepriekšējo darba pieredzi ļoti respektablā uzņēmumā. Gandrīz divreiz garāks par savu sievu. Viegli izspūris un patiesām šausmām sejā viņš, kaut ko klusi bubinādams, turēja sievieti aiz rokas un centās neielast kabinetā.

Ha, šādas mazas, uztrakojušās fūrijas pat cements nespētu noturēt.

Viņa iebrāzās kabinetā un pagriezās pret Elīzu. Tā skatījās uz nikno iebrucēju ar neviltotu ziņkāri. Glīta sieviete patiesībā. Par ko viņa tā trako? Vai tas Vilnis, šis labi audzinātais vīrietis ar sānos izšķirto celiņu, tiešām būtu baigais svešu mežģiņu plēsējs? Elīzu patiešām no sirds interesēja, kas sekos.

Jurista sieva bija nostājusies varen kareivīgā pozā un acīmredzot sagatavojusies noturēt smalku apsūdzības runu. Taču laikam jau kaut kas no ieraudzītā viņu izsita no uzņemtā kursa (hm, varbūt krūštura neesamība uz lampas?), un kādu brīdi viņa tikai stāvēja un ar skatienu mēģināja Elīzā izsvilināt vismaz arbūza lieluma caurumu.

Tad braši piesoļoja pie Elīzas galda, pie kura viņa joprojām pārsteigumā sēdēja, atrāva vaļā savu aitiņmēteli, sarauca pieri (“Tātad botoksa vēl nav vai arī jau izgājis,” Eliza visu pie sevis komentēja, jo sajūta bija tāda, it kā

viņa vērotu filmu), atspiedās ar rokām pret galdu un pieliecās uz Elīzas pusi.

Visbeidzot viņa atvēra muti.

– Tu te nemaz neko neiedomājies, ja! – Balss trauslajai būtnei no satraukuma bija spalga kā iesvilpušai vāverei. – Es jau sen tevi... (ievelkot elpu) VĒROJU... Mauka tāda! – (Edvards Vilnis sievai aiz muguras mēmi, bet izteiksmīgi saķēra galvu.)

To pateikusi, dusmīgā blondīne novērsa nikno skatienu no iedomu sāncenses sejas un pārlaida vērtējošu acumirkli galdam un visam kabinetam (“Tūlīt man ar kaut ko metīs,” nodomāja Elīza). Par laimi, nekā daudz metama te vienkārši nebija. Tad viņa paņēma no galda trauciņu ar saspraudēm un demonstratīvi izbēra – apmēram tā, kā bojevikos kāds *brūss viliss* varētu nomest sliktajam gangsterim priekšā sudraba lodi. Ar troksni nolikusi tukšo plastmasas kārbiņu atpakaļ uz cietās virsmas, viņa strauji apgriezās un izmaršēja ārā.

Elīza beidzot ievilka elpu – visu šo laiku, aizrāvusies ar sižetu, viņa laikam bija aizmirsusi, ka organismam vajag arī skābekli.

– Iepazīsties: tā bija mana sieva Baiba, – Edvards uzspēlēti jautri nopikstēja, salika rokas lūdzošā atvainošanās žestā un aizmetās pakaļ savai otrajai pusei. Jā, nu labi, ka džekam vismaz ar humora izjūtu viss kārtībā.

– Skaidrs. Tātad nu jau es esmu sen novērota mauka, – Elīza rezumēja un atkal iesmējās. Taču tie nebija nekādi priecīgie smiekli. – Kas mums, sievietēm, ir, ka čakarējam pašas savu laimi? Lai gan dažreiz jau gan nav dūmu bez uguns... – To viņa zināja pēc savas pieredzes.

Tāda bija Elīzas *gandrīz*pirmā darbadiena. Bet tās vēl bija pupu mizas salīdzinājumā ar turpmākajiem notikumiem.

* * *

Kopš komiskā atgadījuma darbā bija jau pagājis kāds laiciņš. Ārā saules izvirdumi un pulsējošā enerģija, kas sprāga laukā pat no Rīgas ielu bedrēm, lielāko daļu cilvēku padarīja darba nespējīgus, taču ne Elīzu.

Viņa sēdēja pie sava rakstāmgalda – joprojām tā paša, kas bija piederējis iepriekšējam mačo, – un drūmi skatījās laukā pa logu.

Priekšā uz galda stāvēja lapa ar sešām septiņām rindiņām.

– Maitasgabals tāds, – viņa teica logam. – Mērglis. Lielākais kretīns.

Logs neatbildēja. Un vispār jau tas nebija domāts viņam.

Šie mīļvārdiņi attiecās uz vienu no Elīzas “lielajiem” priekšniekiem. No tiem pašiem, kas bija viņu pieņēmuši darbā “kā profesionāli, kas pārvalda nozari”, lai sakārtotu un padarītu efektīvāku šo prāvo uzņēmumu un “palīdzētu to attīstīt šobrīd mainīgajā tirgus situācijā”.

Sūdabrālis.

Voldemorts tāds.

Viņš bija ienācis. Kā vienmēr, ietērpis savu ne pārāk garo un ne pārāk trenēto rumpi smalkā uzvalkā ar rozā kaklasaiti un smaržodams pēc dārga parfīma. Nebija jau tā, ka Haralds būtu nepatīkams. Nemaz ne. Viņas pirmajā darba dienā pat atsūtīja skaistu ziedu pušķi. Bet kaut kas Elīzas radarā radīja aizdomas par falšumu. Varbūt tāpēc, ka viņai pēc definīcijas nepatika visi tie pārgudrie kaut kur – sazin kur biznesa MBA grādu ieguvušie ģēniji, kas gudri muldēja un vizionēja, bet no praktiskām lietām ņefiga nesaprata.

Arī šodien Haralds minūtes piecpadsmit gudri parunāja, pabārstīja svešvārdus, reizes piecas pieminēja

“ilgtspēju”, “inovācijas” un “integritāti”. Un tad nolika viņai uz galda šo papīra lapu.

– Elīza, situācija ir tāda: ja mēs gribam attīstīties, ja gribam būt inovatīvi, progresīvi un izmantot radušās iespējas... – viņš ievilka elpu, – mums ir jāatļauj šie cilvēki. Vēlams, ar pēc iespējas mazākām kompensācijām, tu jau saproti. Pameklē variantus. Tu te esi jauns cilvēks. Tev tas nebūs tik sarežģīti kā, teiksim, man... Nu, tev ir skaidrs, vai ne. Es zinu, tev sanāks. Tu atradīsi risinājumu. Parunāsim, padomā, kā tur ko labāk, ja.

To pateicis, viņš vienkārši aizgāja.

Pirmais sarakstā bija Edvards Vilnis.

– Vispasaules sūdabraču pavēlnieks tāds, – Elīza vēlreiz bezspēcīgi noteica un atkal pievērsās papīra lapai, kas stāvēja uz galda viņas priekšā. Pa šīm piecām sekundēm diemžēl nekas nebija mainījies. Tur joprojām bija uzrakstīti sešu cilvēku vārdi, kurus viņas lielais priekšnieks Haralds lika atlaist. Viņai. Elīzai.

Godpilno pirmo vietu sarakstā tātad ieņēma Edvards Vilnis. Vēl tur bija daži no vadības grupas un tad – atslēgas cilvēki nodaļās. *Džīzas*, par ko tad viņus atlaist? To pašu Edvardu... Pa šiem pāris mēnešiem viņa bija sapratusi, ka viņš nu reiz ir no tiem uzņēmuma darbiniekiem, kādus dēvē par augstas raudzes profesionāļiem. Savas lietas patriots. Ja godīgi, viņš vispār bija no teicamnieku sugas. Droši vien savulaik skolā klasificējās kā “botāniķis”. Taču viņam bija arī viedoklis, nevis kā dažreiz juristiem gadās: mēs varam tā, bet varam arī šitā. Kā vajag.

Arī pārējie bija vajadzīgi darbinieki. Labi, vienam, cik Elīza bija dzirdējusi, bija problēmas ar azartspēlēm

internetā. Bet, kamēr tas netraucē darbam, lai taču nolaiž savu naudu podā, tā diemžēl ir viņa sievas un ģimenes problēma.

Jo vairāk Eliza skatījās uz lapu savā priekšā, jo stiprāk kaut kas sāka sarosīties viņas muguras smadzeņu rajonā. Tur, kur sēž intuīcija.

Tik labi “iepakotais” darbs ar lielo algu un godkāri barojošo pārliecību, ka viņa te atrodas savu augsti novērtēto profesionālo spēju dēļ un šis ir viens lielisks pakāpiens augšup pa karjeras kāpnēm, sāka iegūt papildu dimensijas.

Jā, viņu pieņēma, lai visu šo bardaku sakārtotu. Tas skaidrs. Veidojies salīdzinoši nesen pēc trakās 2008. gada ekonomiskās krīzes, šis jauno mediju uzņēmums ar nelielu drukātās preses segmentu, bet, galvenais, ar popularitāti iekarojušu portālu un multimediju platformām pa šo laiku bija ieņēmis svarīgu vietu vietējā tirgū. Attīstījies diezgan haotiski, uz entuziasma un pārliecības bāzes, bet ar dažiem profesionāļiem pie teikšanas, tas bija izveidojies par vērā ņemamu spēlētāju, kuru citēja pat ārzemju ziņu dienesti, ja vien vispār rakstīja par Latviju. Bet nelaime tā, ka viens no dibinātājiem un īpašniekiem, kā dzirdēts, bija sagājis drusku sviestā un tagad sērfoja kaut kur Kalifornijā, bet varbūt nu jau Karību salās vai pie Patagonijas krastiem, un uzņēmums viņu vairs neinteresēja. Otru mocīja veselības problēmas, un vēl kāds savas daļas gribēja pārdot. Galu galā bija izveidojusies vesela valdes un padomes locekļu un pilnvaroto shēma, kas uzņēmumu patiesībā noplicināja, nevis darīja tam ko labu. Un, protams, nedrīkst aizmirst, ka tam visam savulaik bija piešķirta nauda. Elīzas rīcībā nebija pilnīgas informācijas, nez vai tāda bija pat VID, taču, cik dzirdēts, te bija iesaistīti gan riska kapitālisti, gan daži vietējie miljonāri... Turklāt

vismaz vienam no tiem bija ļoti nelāga slava. Runāja pat, ka tieši uz viņa sirdsapziņas ir pāris uzņēmēju un viena ierēdņa ļoti aizdomīgā pārceļšanās uz citiem medību laukiem. Taču tas viss ātri noklusa un palika vien pļāpu limenī. Kā jau tas reizēm mēdz gadīties.

Viss it kā neatkarīgi, viss likuma ietvaros, bet atceramies teicienu, ka tas, kas maksā, pasūta mūziku... Vai arī gluži vienkārši: parādi kaut kad tomēr ir jāatdod.

Pamazām liekot kopā pagaidām vēl miglaino bildi, viņa salīpināja visas informācijas druskas, ko pa šo laiku bija uzzinājusi, un to, kas kaut kā negāja kopā. Dažas frāzes, ko bija izmetis Haralds. Kādu spraigu Haralda sarunu ar Edvardu, kuru Elīza nejauši bija pārtraukusi: šīs sarunas laikā Edvardam no satraukuma bija uztūkušas kakla dzīslas. Haralda un vēl dažu vadības grupas cilvēku soctiklu bildes. Cilvēki savā vēlmē eksponēties reizēm tā aizraujas, ka laikam nevar pat iedomāties, cik daudz informācijas var iegūt pat tikai no vienas Maskavas restorāna bildes, ja vien tev ir laba atmiņa uz sejām un loģiskā domāšana... Laikam pat kāds zināms medību foto gadījums vienam otram nav licis aizdomāties.

Tātad skaidrs, ka uzņēmumu vēlas pārdot. Visticamāk. Visdrīzāk, kādai ieinteresētajai pusei no lielās kaimiņzemes.

Un Elīza bija pieņemta, lai izdarītu netīro darbiņu. Sakārtotu visas lietas tā, lai vienlīdz labi izskatītos gan naudas plūsma, gan viss pārējais, turklāt – lai tādi spītīgi pretimrunātāji un darbaļaužu tiesību aizstāvji kā Edvards nerēģotos acu priekšā un neraisītos pa kājām.

Vajadzēja kaut ko steidzami darīt. Nevarēja taču viņa šeit sēdēt visu atlikušo mūžu, sarāvusies čokurā.

Bet vispirms, kā teica viens mūsu prezidents, laikam ir jāierauj.

Elīza piegāja pie skapja, kurā bija salikusi dāvanas, ko viņai kā ziedojumus uz templi nesenajā dzimšanas dienā bija sanesuši darbinieki. Viena plaukta tālākajā stūrī bija ieslēpta *Johnny Walker* pudele. Elīza nebija nekāda stipro dzērienu cienītāja, taču zināja, ka brīžos, kad viss ķermenis vibrē no milzīgas spriedzes, tā nekad nepāriet vienkārši tāpat. Kaut kas ir steidzami jādara. Nepieciešama vai nu tāda fiziskā slodze, kas smadzenēm liek pārslēgties uz ķermeni, vai arī ir jāiedzer. Kāds nomierinošs līdzeklis vai piecdesmit gramu stipra dzēriena. Citādi varēja sākt streikot veģetatīvā nervu sistēma, bet to nedrīkstēja pieļaut. Tā tik vēl trūka, lai viņa piedzīvotu panikas lēkmi darbavietā! Bet tieši pie tā var novest pārlietu liela savaldība un cenšanās ignorēt aizvien augošu spriedzi. Elīza to zināja, jo reiz iepriekšējā darbavietā viņai tieši tā arī bija gadījies. Un tad bija jāieslēdzas tualetē un jātēlo, ka ir problēmas ar vēderu, kaut gan patiesībā visu ķermeni kratīja drebuļi un sirds sitās tik ātri, it kā pēdējā stundiņa būtu klāt. Nomirt tualetē nebūtu forši, bet toreiz viņa jau zināja, ka no šīs kaites nemirst. Vajag tikai saņemties, koncentrēties uz pareizu elpošanu, un pēc minūtēm piecpadsmit viss pāries. Tomēr toreizējās sajūtas bija tik pretīgas, ka turpmāk viņa ļoti apzināti centās kontrolēt savas izjūtas, lai tik tālu vairs nekad nenonāktu.

Tā kā ne sporta zāli, ne skrējienu gar jūru, ne vētrainu seksu uz sitiena nevarēja dabūt, bet nomierinošas ripiņas Elīza līdzī nenēsāja, turklāt arī baidījās tās lietot, lai neiedzīvotos atkarībā, viņa beidzot nolēma atvērt viskija pudeli. Tas vis nebija kaut kāds parastais *Walker*. Spriežot

pēc tā, ka viens no darbiniekiem, ieraudzījis to pudeli – vēl plauktā neieslēptu –, atveda ekskursijā vai pusi uzņēmumā strādājošo veču, bet Edvards Vilnis piedāvājās to ielikt seifā, varēja saprast, ka skapī iemājojis kāds īpaši smalks eliksīrs.

Eliza, ja godīgi, viskiju bija dzērusi tikai reizi mūžā. Nekādu sajūsmas sprādzieni garšas kārpiņās tas toreiz neraisīja, toties nākamajā rītā viņa pamodās tieši trīs stundas pirms modinātāja zvana. Un ne jau nu mundra kā cīrulītis, bet ar smagu galvu un izkaltušu muti.

Diemžēl citu opciju pašlaik nebija. Tikai viskijs.

Bet šoreiz te nebija nekāda ballīte, kurā mēdz nepamanīt, kurš un cik daudz papildinājis tavu glāzi. Viņa iedzers tikai placebo devu nervu nomierināšanai. Un domu sakārtošanai. Jo, pie velna, tas saraksts... To taču nevarēja vienkārši izmest miskastē. Kaut kas būs jādara.

Eliza atskrūvēja korķīti un, pielikusi pudeli pie lūpām, uzmanīgi iedzēra malciņu. Tāpat no kakliņa.

Fui. Viņa joprojām nesaprata, kā šitā kandža kādam var šķīst dievu padzēriens. Tomēr cauri ķermenim gan drīz momentā izskrēja patīkams siltums, un tas kompensēja nejauko garšu.

Par to, kā tas viskijs te vispār gadījās, ir atsevišķs stāsts.

Tas notika tā.

Kādā vakarā, kad birojā jau valdīja klusums, jo visi normāli cilvēki bija devušies mājās, viņa vēl sēdēja pie papīriem nokrauta galda un salīdzināja dažādas skaitļu rindas atskaitēs un pārskatos. Bija pieticis tikai pieminēt vēlmi mazliet saprast, kas noticis, iekams viņa pirmoreiz ienāca šajā kabinetā, un teicamnieks Vilnis jau

pēc piecpadsmit minūtēm klauvēja pie durvīm ar iespaidīgu mapīšu kaudzi. Sākumā viņa domāja, ka tās tikai pāršķirstīs, taču tad aizrāvās, jo arī sausos pārskatos reizēm var atrast interesantas lietas. Eliza noāva kurpes un, pavilkusi vienu kāju zem sevis, iekārtojās krēslā ērtāk. Izskatījās, ka vēl kāda stundiņa ar šitiem papīriem paies, viņa nosprieda un, uzlikusi austiņas, pieslēdzās *Spotify*. Mūzika viņai netraucēja, tieši otrādi – ļāva labāk domāt. Taču paši zināt, kā ir ar tām austiņām. Pat vilciena tuvošanos cilvēki ne vienmēr sadzird. Kur nu vēl kādu, kas klusiem soļiem pienāk tev pavisam tuvu.

Kad Eliza beidzot atrāvās no dokumentiem, viņa ieraudzīja, ka iepretī uz mazā divāniņa sēž vīrietis. Liela auguma svešs vīrietis, kurš acīmredzot klusi bija ienācis kabinetā, tagad, ērti atgāzies divānā un pārmetis kāju pār kāju, sēdēja personiskākām sarunām paredzētajā telpas stūrī un ar neko neizsakošu sejas izteiksmi pētīja Elizu. Sirds sāka sisties ātrāk – kurš gan tādā situācijā kaut mazliet nepārbītos? Tomēr tas bija tikai mirklis, jo pieslēdzās loģiskā domāšana. Neviens slepkavnieks vai izvarotājs nebūtu varējis iekļūt birojā, iepriekš nenovācot apsargu Normundu. Bet Normunds bija tik apzinīgs, ka, pat krītot bezsamaņā, būtu pamanījis trāpīt uz trauksmes pogas. Un vispār te, šajā kantorī, viss bija kā tādā zinātniski pētnieciskā laboratorijā: visas durvis tika slēgtas ar čipkartēm, darbinieki varēja iekļūt tikai savā kabinetā, virtuvē un tualetē, bet vadītāji atkarībā no pilnvaru līmeņa varēja tikt gandrīz jebkur.

Tātad, ja šis cilvēks te bija, tad, visticamāk, drīkstēja būt. Varbūt ne gluži viņas kabinetā, bet tomēr. Taču, lai kas viņš arī būtu, šis bija šausmīgi nekaunīgi. Vienkārši tā ienākt un apstēties, un... blenzt. Nekaunīgi blenzt!

Eliza apsēdās kārtīgi, sakārtoja svārkus un mēģināja ar kājām zem galda sataustīt kurpes.

– Jūs... Ko jūs, lūdzu, gribat? – viņa pieklājīgi apvaicājās, ar vienu kāju joprojām sērfojot pagaldē.

Vīrietis pasmīnēja, piecēlās, izstaipījās un, paspēris pāris soļu Elizai virzienā, noliecās.

– Te būs. – Viņš nolika kurpi uz galda. – Atnācu paskatīties uz jauno... – Viņš brīdi iepauzēja, it kā meklēdams īsto vārdu.

– Slotu? – iespējami indīgi apvaicājās Eliza. Un tūlīt pat iedomājās, cik stulbi tas varēja izklausīties kādam, kas nav pazīstams ar latviešu folkloras spārnotākajiem teicieniem.

Vīrietis iesmējās.

– Pēc slotas neizskaties, bet ticu, ka slaucīsi labi. Jaunas asinis uzņēmuma vadībā var radīt gan veselības uzlabošanu, gan arī pasliktināšanu. Atkarībā no asinsgrupu un rēzusu saderības. – To teicis, viņš pārļaida vērtējošu skatienu Elizai un atkal pasmīnēja. – Ilgi tā tupēsi uz vienas kājas? Esmu... nu, esmu vienkārši Martins, gan būsi dzirdējusi.

Bezceremoniāli paņēmis vienu no mapēm, viņš sāka to šķirstīt. Eliza drudžaini centās atcerēties, ko viņa varētu būt dzirdējusi par cilvēku, vārdā Martins, kurš te tā vienkārši iegāzās viņas kabinetā un izturējās, it kā būtu pasaules naba. Atļāvās uzrunāt uz tu. Blenzt uz viņas krūtīm. Un vispār...

Nekas, izņemot vienu senu mammas pielūdžēju, vārdā Mārtiņš, prātā nenāca. Mammas pielūdžēju viņa gan nekad nebija redzējusi, bet šis cilvēks tādām statusam pavisam noteikti nekvalificējās, jo bija vismaz gadus trīsdesmit jaunāks. Un viņš jau arī nebija nekāds parastais

Mārtiņš, bet Martins, kurš tikpat labi varētu būt, pasi mainot, pazaudējis garumzīmi un mikstinājuma zīmes, lai tik būtu stilīgāks. Nebūtu nekāds brīnums, tieši pēc tāda viņš izskatījās.

Nu – drusku zīmulis... plus mīnus četrdesmit. Drīzāk gan laikam plus. Pievilcīgs. Nevarētu teikt, ka baigais skais-tulis, drīzāk tāds robustais tipāžs – liela auguma, trenēts, tā kā skuvies, tā kā neskuvies, bet tik baltu un stīvu krekla apkaklīti, kas vīdēja zem ādas jakas, itin kā būtu tikko no vīriešu apģērbu veikala iznācis. Taču pārsteidzošākās bija viņa acis. Tik šausmīgi zilas... ka, tikko tajās ieskaties, neko citu sejā pat vairs nemani. Nē, tās noteikti bija kontaktlē-cas. Nevar normālam cilvēkam būt tādas acis.

– Martins? Nē, piedodiet, neesmu dzirdējusi. Jūs varētu... tie ir dokumenti, kurus es nedrīkstu... atdodiet, lūdzu! – Nu jau viņa bija uzāvusi to nelaimīgo kurpi, atkal jutās pārliecinoši un pastiepa roku pēc dokumentiem.
– Dodiet to man!

Vīrietis iesmējās un nolika mapi uz galda.

– Tur nav nekā, ko es jau agrāk nebūtu redzējis, Elīza. Bet tas ir labi, ka tu šo pārskati, tas liecina, ka Haralds tomēr nav pieņēmis darbā... – viņš jau pagriezās uz promiešanu, brīdi saminstinājās, bet tad tomēr pabeidza teikumu: – ... vienkārši lelli ar labiem papīriem.

Jau pavēris durvis, atskatījās uz pārsteigumā klusē-jošo Elīzu un pamāja dīvāna virzienā. – Atnesu tev iepa-zīšanās nervu zāles. Nojaušu, ka tev noderēs. Turies!

Un prom viņš bija.

Uz dīvāna bija lidostas *tax free* maisiņš ar šo dzērienu, kuru Elīza nupat kā tika atvērusi.

Cik tad ilgi turēs tās ekskluzīvās nervu zāles bez pie-lietojuma? Nav jau nekāda relikvija.

Lelle ar labiem papīriem. Toreiz viņa vēl nenojauta, ko viņš ar to grib pateikt.

Pie durvīm klauvēja. Elīza steidzīgi iestūma pudeli atpakaļ skapī un iemeta mutē gabaliņu tumšās šokolādes.

Uz sliekšņa stāvēja Vilnis.

– Ejam kaut ko apēst, – plati uzsmaidījis savu sirsnīgo smaidu, viņš aicināja. – Sēžu pie gada pārskata, esmu galīgi izbesījies, neprot tie finansisti normālā valodā neko pateikt. Smadzenes prasa drusku cukura.

Ar gluži automātisku kustību pabīdījusi atlaižamo sarakstu zem klēpjatora, Elīza pasmaidīja pretī. Viņai patika šis džeks. Varbūt kādreiz arī bijis “botāniķis”, taču piedzimis ne tikai ar gudru galvu, bet arī itin glītu ārieni, un, ja dabas māte apveltījusi cilvēku ar šādu kombināciju, tad, gadiem ejot, viņš tikai iegūst. Atšķirībā no tiem supermačo, kuru dēļ skolā meitenes vai ģībst un savā starpā sacenšas, bet pēc gadiem met krustus, ka nav bijusi tā laime kļūt par šāda saulesbrāļa izredzēto. Edvardam piemita arī labas manieres un iejūtīga prasme uzklausīt. Elīzai būtu bijis daudz grūtāk ienākt šajā uzņēmumā, ja nebūtu viņa atsaucīgās gatavības palīdzēt jebkurā lietā.

Un tagad viņai pieprasa Vilni atlaist. Kāpēc? Par ko? Viņš taču tiešām bija viens no saprātīgākajiem un spējīgākajiem darbiniekiem. Varētu pat teikt: gandrīz neaizstājams. Un viņam bija ļoti liela autoritāte darbinieku vidū. Varbūt tieši tāpēc? Jo no Haralda cilvēki raustījās, taču autoritātes viņam nebija. Tik glumiem tipiēm savu varu izdodas noturēt, tikai manipulējot ar cilvēkiem un pateicoties spēcīgai aizmugurei.

Elīza atkal atcerējās Edvarda piepampušās kakla dzīslas un Haralda pāršķiebtos ģīmi tai reizē, kad nejauši

bija pārsteigusi viņus strīdamies. Toreiz viņi momentā aplusa. Skaidrs, ka neviens no viņiem negribēja, lai Elīza uzzina, par ko īsti bija strīds. Vēlāk viņa jautāja Edvardam, bet tas bija ļoti izvairīgs. Un tā arī palika. Taču šodien Haralds iedeva to sasodīto sarakstu. Ar Edvardu Vilni kā pirmo numuru. Ja viņa tur nebūtu, Elīza pa taisno no Haralda būtu metusies uz juridisko daļu un viņi kopā būtu domājuši, kā izkulties no šī sviesta. Bet viņš tur bija.

Elīza ar dakšiņu bakstīja salātus un jutās kā nodevēja. Protams, protams, viņa neko vēl nebija izdarījusi, bet arī nebija atmetusi atpakaļ to lapeli. Nebija pateikusi: tad atlaidiet mani! Un nebija devusies pie Edvarda ar vārdiem “mums ir sūdi”. Un arī tagad viņa klusēja. Klausījās viņa aizrautīgajā stāstījumā par izbraucienu ar moci brīvdienās un klusēdama bakstījās pa salātšķīvi. Kā lai pasaka? Nē, viņa to nespēja.

– Paklau, tas cilvēks... tas Martins... Nu, tas tips, kas man toreiz atnesa *visīti*, kas viņš vispār tāds ir? – Elīza beidzot pavaicāja kaut ko pavisam no citas operas, jo baidījās, ka šī klusēšana varētu sākt šķist aizdomīga. Parasti jau viņa bija tā, kas pusdienojot vārījās bez apstājas.

Edwards iepleta acis un nolika dakšiņu,

– Tā. To cilvēku, kas tev atnesa viskiju, sauc Martins?

– Jā. Vai tad es tev neteicu? Tāds liels un nekaunīgs, vēl gar dokumentiem grābstījās.

Edwards klusi iesvilpās.

– Nopietni? Viņš bija te atnācis pats personiski un vēl atnesa to nenormāli dārgo šmigu? Nu... meitene, apsveicu, apsveicu! Izņemot Haraldu, te neviens cits viņu dzīvajā ēterā vispār nemaz ilgāk par pāris minūtēm nav redzējis. Ar tādiem plebejiem kā mēs viņš parasti nemaz nerunā.

– Mēs esam plebeji? – Tagad bija Elīzas kārtā ieplest acis. Aizvien interesantāk.

– Tak skaidrs. Tādas kā darba bites, kas ir noderīgas, bet nav ievēribas cienīgas. Tā teikt, ja nejauši apsmidzinās ar pesticīdiem, nav nekāda lielā traģēdija, rit dabūs vietā citu. – Edvards iebāza mutē kārtīgu gabalu gaļas.

– Un viņam ir tāda teikšana?

– Acīmredzot, – Edvards pilnu muti apstiprināja. – Nezinu, vai mūsdienās tā vēl saka, bet vispār Didrihsons, nu, tas Martins, ir tāds kā pelēkais kardināls. Ko tieši viņš pārstāv, īsti nav skaidrs, bet ne jau nu godīgos darbaļaužus, – Elīzas sarunu biedrs mazliet sarkastiski iesmējās. – Skaidri zinu tikai to, ka viņi abi ar Haraldu viens otru nespēj pārvārīt. Ja mēs dzīvotu suņu pasaulē, – Edvards atkal uzņēma savu pēdējo nedēļu iemīļotāko sarunu virzienu, jo viņa dēls beidzot bija izdīcis labradora kucēnu, – tad Haralds būtu tāds kā franču buldogs: nevari saprast – vai riešana vairāk bīstama vai dekoratīva. Izraus gabalu ciskas vai ne. Bet Martins... viņš ir kā dobermanis. Vai bulterjers. Uzreiz pie rīkles – un jautājumi lieki.

Elīzai pasmaidīja par šo prozaiski dzejisko salīdzinājumu. Edvarda atklātība bija atbrūņojoša. Taču izteiksmes veids šoreiz nebija būtisks. Svarīga bija informācija. Martins necieš Haraldu.

Tikusi atpakaļ savā kabinetā, Elīza sāka drudzaini domāt. Varbūt tur meklējams risinājums? Varbūt viņai jārunā ar to Martinu? Vismaz jāmēģina. Galu galā, viņš taču bija tas, kurš priecājās, ka viņa nav nekāda lelle. Taču viņai nebija ne šī cilvēka telefona, ne e-pasta adreses, katrā ziņā darba oficiālajā kontaktu listē, kurā bija kādi trīs Mārtiņi, neviens Martins bez ā, ņ un š nefigurēja.

Haraldam taču nevar prasīt.

– Feisbuks, – pēkšņi Elīza attapās. Nu, bet protams! Lai slavēti sociālie tīkli! Iekšējā saprāta balss gan iebriecās: neesi traka, ja jau viņš tāds *big bad boss*, tad diez vai liks info par sevi feisbukā.

Taču, par laimi, vēlme zīmēties šim džekam laikam tomēr bija svarīgāka. Tā korekti kā no biznesa žurnāla dzīvesstila lapām, bet tomēr. Jo kāda gan jēga labi dzīvot un neizrādīt to visai pasaulei, vai ne?

Mazliet parakņājusies, viņa atrada. Martins uz jah-tas burānot. Rāpnoties kaut kādā klintī (bāc, tur gan viņš izskatījās nāvīgi seksīgi). Ar špagu paukojoties (*džīzas*, to tiešām vēl kāds dara, kad *Trīs musketieru* vecums pāri? Lai gan viņam vispār varētu piestāvēt...).

Sapratusi, ka šis vīrietis kaut kā nepelnīti spēcīgi rosina viņas fantāziju, Elīza ātri (lai nepārdomātu) aiz-rakstīja ziņu mesendžerī.

“Sveiks! Te Elīza Šmita. Vajadzētu satikties. Darbā ir problēmas. Nācās pat atkorķēt iepazīšanās nervostrongu.” Un, brīdi svārstījusies, pierakstīja klāt vēl vienu rindiņu: “P. S. Bija labs.”

Elīza saprata, ka riskē, jo ziņa tomēr bija diezgan fami-liāra. Un skaidrs, ka šādi viņa pārkāpj kaut kādas robežas. Viņi taču pat īsti runājuši nebija. Bet ziepes tomēr bija tik lielas, ka šobrīd viņai īsti nebija, ko zaudēt. Kad jau, tad jau. Viņa nebūs tā, kas atlaidīs Vilni! Un galu galā tieši šis tips bija tas, kurš bez ceremonijām iegāzās viņas kabinetā kā tāds mafijas krusttēva un cilts virspriestera krustojums.

Un, izejot no šī paša kabineta, teica, lai turas. Ja viņam vispār būs vēlēšanās nolaisties no saviem augstumiem, tad tieši lakonisms varētu nostrādāt. Un mazliet sievišķīgas nevarības (ak, man nervi beigti, un es saucu tevi,

stipro, palīgā risināt situāciju!) tādiem tipiēm parasti tīri labi iet pie sirds. Elīza arī nebija gluži vakar dzimusi un šo to zināja. Savu telefona numuru gan viņa nepierakstīja – tas jau būtu par daudz. Ceļu šurp taču viņš zināja.

Atlikušo dienas daļu viņa ik pa brīdim čekoja feisbuku, taču kundziņam ar špagu tomēr nebija labpaticis viņai atbildēt. Lai gan varēja redzēt, ka tiklā viņš bijis aktīvs.

Elīzas plāns draudēja izgāzties. Nuja. Viņi jau nebija draugos, tāpēc viņas ziņa iekritusi spamā un, visticamāk, paliks nelasīta vēl piecus gadus. Bija laikam tomēr muļķīgi rakstīt. Pareizi būtu bijis vienkārši noskaidrot e-pasta adresi. Bet kā?

Viņa izslēdza datoru, paņēma somu un aizslēdza kabineta durvis. Pa atvērto gaitiņu logu varēja sajust, kā ārā plosās pavedinātāji jasmīni. Kaut kur tālāk jau zumēja apkopējas putekļsūcējs, taču to viņa neievēroja. Ziedoši jasmīni Elīzai vienmēr uzjundīja prātā atmiņas par vājprātīgi kaislīgiem skūpstiem, zemenēm, tikko pļauta siena smaržu un nosvīdušu, iesauļotu, saldu ķermeni, viņu abu ķermeņiem... Tā gan bija traka vasara, ak Kungs, cik tā bija traka vasara! Bet tas viss bija beidzies. Tikai, sajūtot šo smaržu, viņa ikreiz mazliet noreiba.

Tā prātodama, viņa uzskrēja kādam tieši virsū.

Martins nedzirdamiem soļiem nāca pretī pa krēslaino, garo gaiteni ar pulētā betona grīdām, kurās blāvi atspīdēja retās griestu spuldzes.

– Jau mājās? Vīrs gaida? – Viņš pat nepasveicināja.

– Neesmu precējusies, – Elīza ne pārāk laipni atbildēja. Kāda viņam daļa, kas viņu gaida vai negaida? Feisbukā neatbild, bet te staigā un baida cilvēkus.

– Zinu, – viņš nevērīgi izmeta. – Labi, kas tev tur par problēmu, ka jādzer viskijs? Nevelc garumā. Runājam tepat.

Eliza saprata, ka dusmoties vai mulst tagad nav laika. Un ka no šīs sarunas, iespējams, atkarīga gan Viļņa, gan arī viņas pašas turpmākā karjera. Bet ar ko sākt?

Tā viņi abi tur stāvēja pustumšajā koridorā: viņa mazliet saspringusi un cenšoties stalti iztaisnot muguru, lai gan cēla stāvēšana uz augstiem papēžiem nebija tas, ko kāds pēc garas darbadienas ļoti alktu darīt; viņš – nevēlīgi atbalstījies pret sienu un sakrustojis rokas uz krūtīm.

Tā tiešām bija ļoti dīvainā saruna un vēl dīvaināka vieta nopietnai sarunai. Un varbūt tāpēc viss tā savērpās.

Iesākumā uzmanīgi apvaicājusies, vai Martins ir lietas kursā par atlaižamo sarakstu, un atbildē saņēmusi vai-cājoši sarauktas uzacis (tātad viņas intuīcija nekļūdījās), Eliza centās īsumā izstāstīt, ka nesaprot, ko darīt, – viņai liek atlaist cilvēkus, taču viņa to ne tikai uzskata par pilnīgi bezjēdzīgu pavēli, bet arī negrib pildīt, jo tie ir tiešām vērtīgi darbinieki, un ka nezina nevienu citu, kurš varētu ietekmēt Haraldu, tāpēc atļāvās uzrakstīt feisbukā (par ko, protams, atvainojas). Viņa gaidīja jautājumu, kā viņa zina, ka viņš varētu ietekmēt Haraldu. Taču viņš klusēja.

– Es taču varu jums uzticēties, vai ne? – viņa noslēdza savu monologu ar atbrūņojošu naivumu. Nav jau ko zaudēt, nospēlēs blondinīti, ja citādi nevarēs.

Martins iesmējās.

– Nu nezinu gan. Bet tu vari vismaz mēģināt.

Viņš skatījās tieši acīs un smaidīja. Kaut kā tā... tā, ka Eliza vairs neko nesaprata.

Kaut kas te bija pārāk mulsinoši. Skatiens šķita galīgi neiederīgs sarunas kontekstā. Vispār jau visa šī situācija bija savāda. Un vieta tik nepiemērota tādai sarunai... vispār jebkādam sarunām.